

Erdővagyon és erdőgazdálkodás 2022-ben

A publikált adatok az Országos Erdőállomány Adattár 2022-es statisztikai állapotából, valamint az Országos Statisztikai Adatfelvételi Programból származnak. A statisztikák – az összefoglaló adatok kivételével – a szabad rendelkezésű erdők jellemzőit nem tartalmazzák.

Kiadta a Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály
Budapest, 2023
Címlapfénykép: Dr. Tobisch Tamás

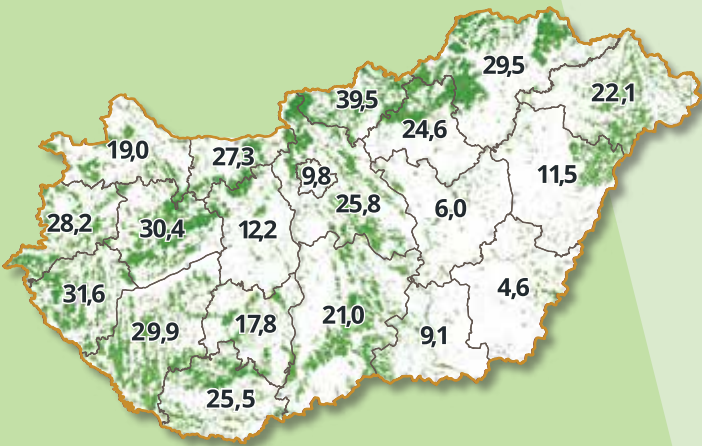
Erdőterület

A magyar erdészeti szakpolitika régóta kiemelt célja az erdőterület növelése az erdőtelepítések támogatásával. Ennek köszönhetően tervszerű gazdálkodással érintett erdőterületünk az utóbbi években fokozatosan tovább nőtt.

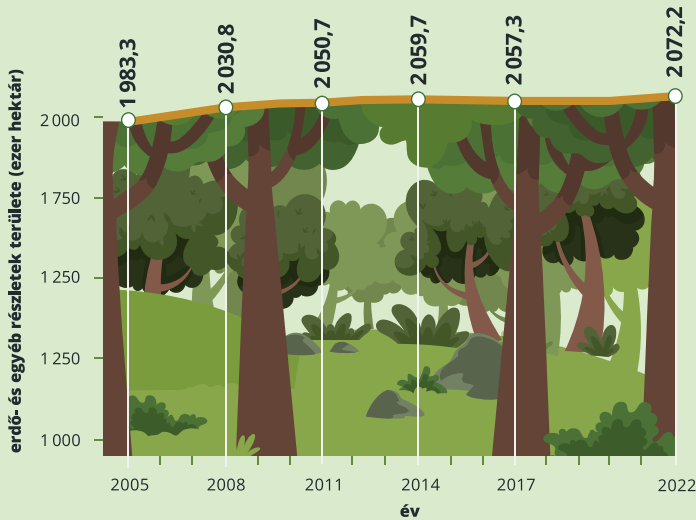
Összefoglaló adatok

Nyilvántartott terület	ezer ha	2 072,2
ebből állami	ezer ha	1 158,8
közösségi	ezer ha	20,2
magán	ezer ha	856,2
vegyes	ezer ha	36,9
Erdőrészletek területe	ezer ha	1 956,5
Egyéb részletek területe	ezer ha	115,7
Erdősültség a nyilvántartott terület alapján	százalék	22,3
Szabad rendelkezésű erdők területe	ezer ha	14,1
Erdősültség az erdőrésztelkek területe alapján	százalék	21,0
Élőfakészlet	millió br. m ³	408,1
Folyónövedék	millió br. m ³	12,9
Fakitermelés	millió br. m ³	8,2
ebből véghasználat	millió br. m ³	5,8
Erdőtelepítés (elsőkivitel)	ezer ha	9,0
Erdőfelújítás megkezdése tarvágást követően	ezer ha	13,9
Erdőfelújítás megkezdése fokozatos felújítóvágás esetén	ezer ha	4,0
Tárgyévben keletkező erdőfelújítási kötelezettség	ezer ha	22,8
Tárgyévben befejezett erdőfelújítás	ezer ha	19,5

Magyarország erdősültsége vármegyéenként

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdők területének változása

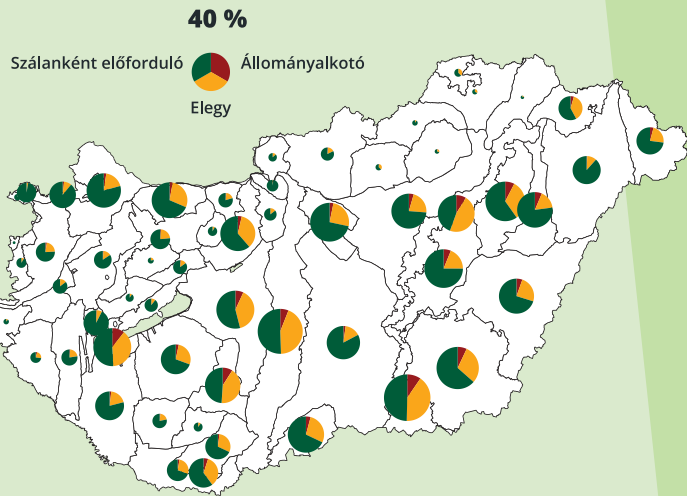

Fafajösszetétel

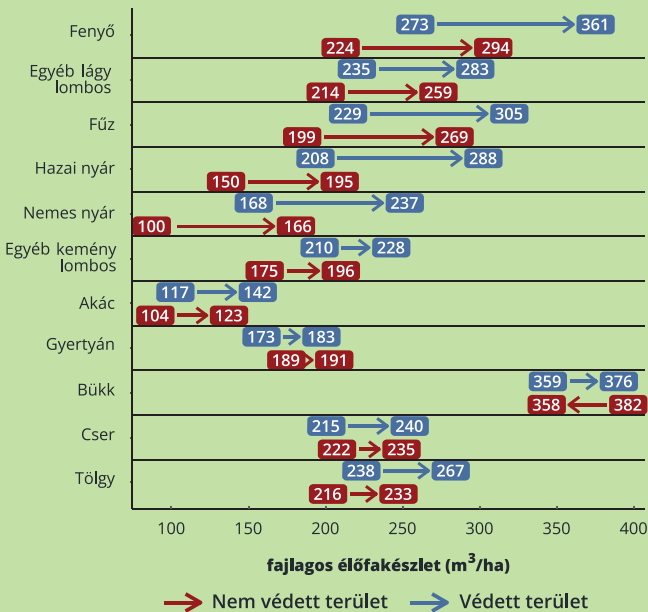
Erdeink hektáronkénti élőfakészlete - különösen védett területen - megnőtt. A fajlagos fatérfogat emelkedése az erdők korszerkezetére, az átlagkor emelkedésére vezethető vissza.

Erdőállományainkat veszélyeztető fajok területi eloszlása erdészeti tájanként

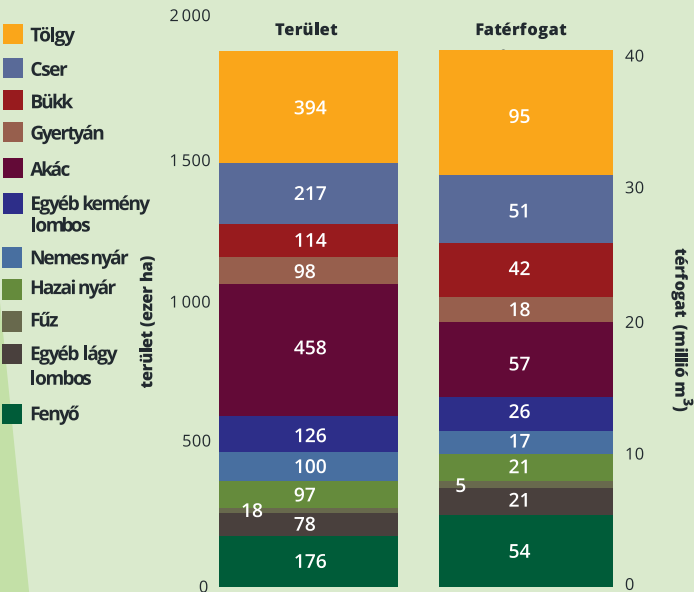

Erdőállományainkat veszélyeztető fajoknak minősül az amerikai kőris, a bálványfa, az ezüstfa, a kései meggy, a zöld juhar és a nyugati ostorfa. Ezek a fajok gyors terjedésükkel jelentősen megnehezítik az erdők felújítását, egyben veszélyeztetik erdeink biológiai sokféleségét. A grafikon körei az adott fajokkal fertőzött erdőrészek aránya szerinti. A jelmagyarázat körmérete 40 %-os fertőzöttségnek felel meg. A kördiagramok az előfordulás típusa szerint színezettek, amely lehet: állományalkotó, ha az adott fajok egyike az adott erdőrészletben állományalkotónak minősül; elegy, ha legalább az egyik faj elegyaránya eléri az 5 %-ot, ill. szállanként előforduló, ha a felsorolt fajok egyikének az elegyaránya sem éri el az 5 %-ot.

Fajlagos élőfakészlet változás (2005 és 2022 között)

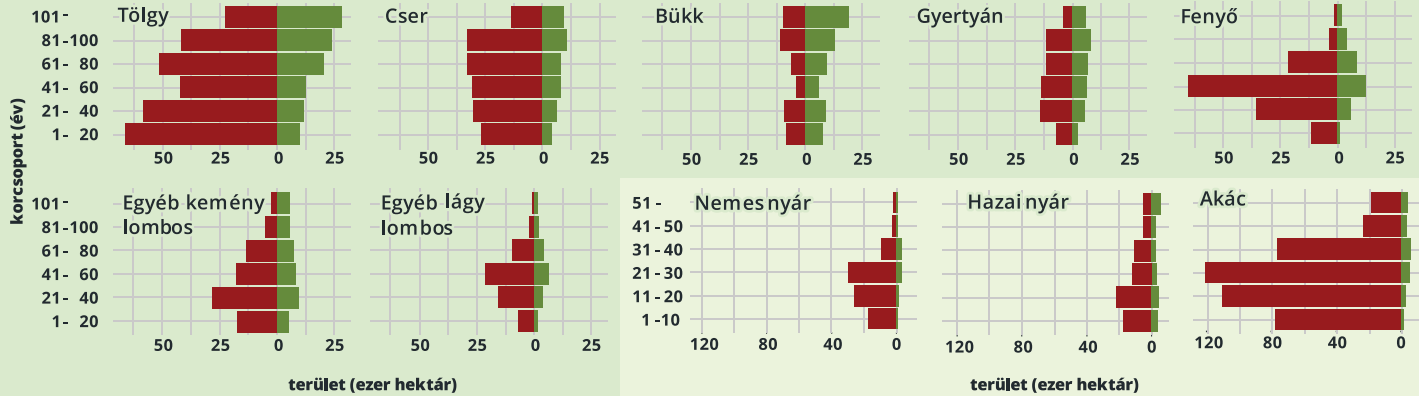
Fafajcsoport terület és élőfakészlet

Az erdőgazdálkodást veszélyeztető fajok leginkább az alföldi, ill. a dombvidéki területeinken terjedtek el számottevő mértékben. A fertőzött részletek aránya sokhelyütt eléri a 30-40 %-ot, azonban ez túlnyomórészt a szállankénti előfordulásokra vezethető vissza.

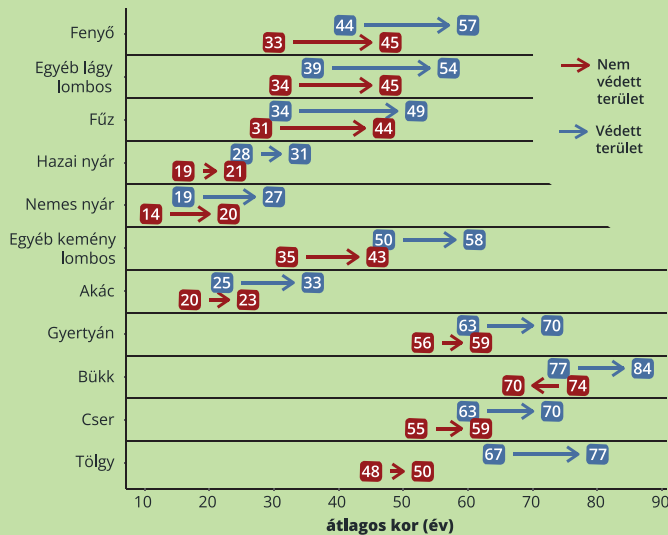
Erdeink koreloszlása

Nem védett terület ■ Védett terület

A fenntartható erdőgazdálkodás kiemelt célja olyan erdei haszonvételi módszerek alkalmazása, amelyek biztosítják, hogy a jövő nemzedékei számára megőrizzük az erdők biológiai sokféleségét, valamint védelmi, közjóléti és gazdasági funkcióit. Ez a célkitűzés csak megfelelő koreloszlás kialakítása és fenntartása mellett valósítható meg. Védett területeken az ökológiai szempontok jelentősége miatt az erdők idősebbek. A lassú ill. gyors növekedésű fajcsoportok esetén a korcsoport-beosztás különböző.

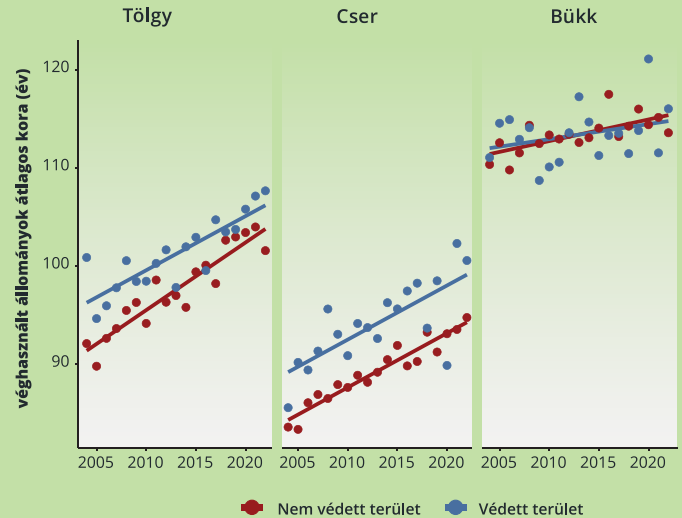
Erdeink átlagkorának változása (2005 és 2022 között)

A grafikon az adott erdőrészletben folytatott erdőgazdálkodást meghatározó, ún. főfajaj adatai szerint készült.

Hazánkban az erdők átlagkora jellemzően - különösen védett területeken - fokozatosan emelkedik. A bükk átlagkora nem védett erdőkben csökkent. A jelenség hátterében a kedvezőtlen korösszetétel áll.

Végvágtott erdők átlagkora

A 100 évvel ezelőtt főként sarjztatott, gyengébb egészségi állapotú erdőállományok lecserélésével, a mageredetű állományok arányának megnövekedésével és a természetközeli erdőgazdálkodás előterbe kerülésével őshonos állományalkotó fajaik vágáskora fokozatosan megemelkedett.

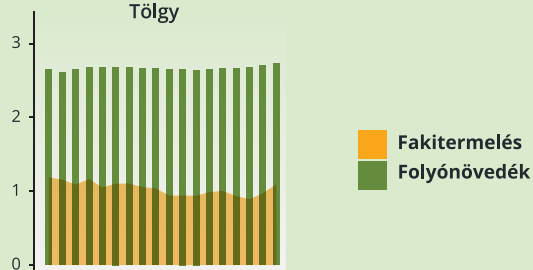

Bruttó fakitermelés

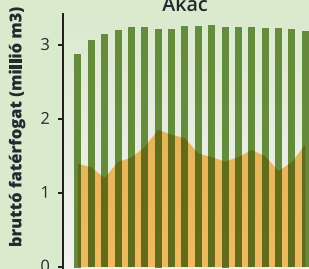
Az elmúlt évtizedekhez hasonlóan bruttó fakitermelésünk a fafajcsoportok többségénél jóval a folyónövedék mértéke alatt maradt. Ez alól kivétel a nemes nyár és a fenyő, amelyeket egyre inkább háttérbe szorítanak az erdőfelújításokban az őshonos fajokkal szemben. A bükk esetében 2010-ben tapasztalható, a folyónövedéket meghaladó mértékű fakitermelés az ekkor fellépő nagymértékű abiotikus káresemények (viharkárok, széldöntések) következménye.

Bruttó fakitermelés fafajcsoportonként

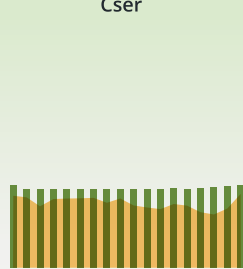
Tölgy

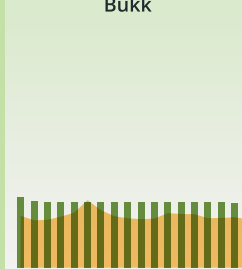
Akác

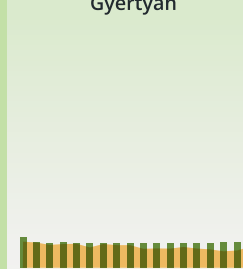
Cser

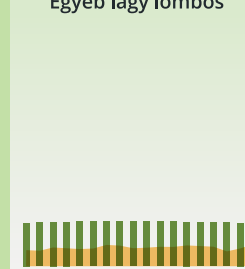
Bükk

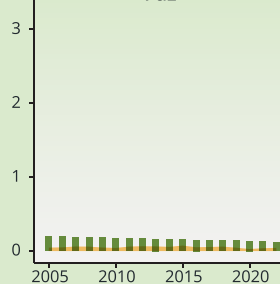
Gyertyán

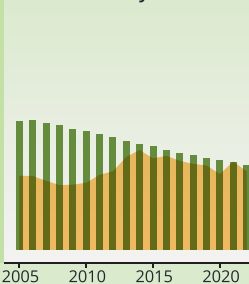
Egyéb lágy lombos

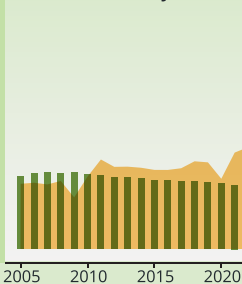
Fűz

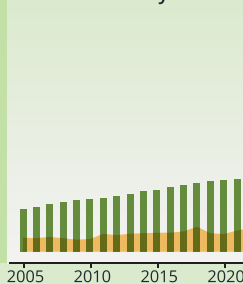
Fenyő

Nemes nyár

Hazai nyár

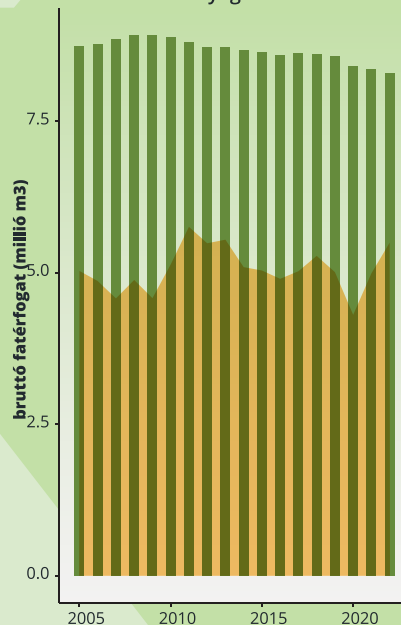

Egyéb kemény lombos

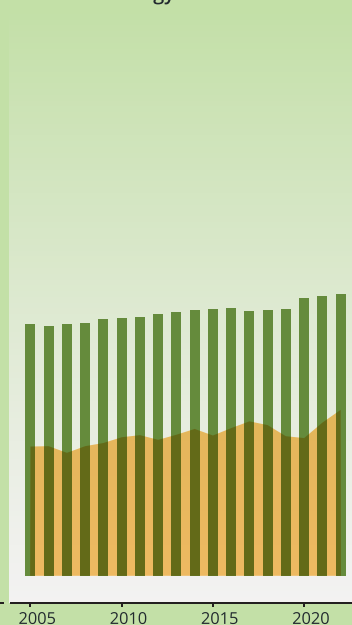

Folyónövedék és fakitermelés

Faanyagtermelő

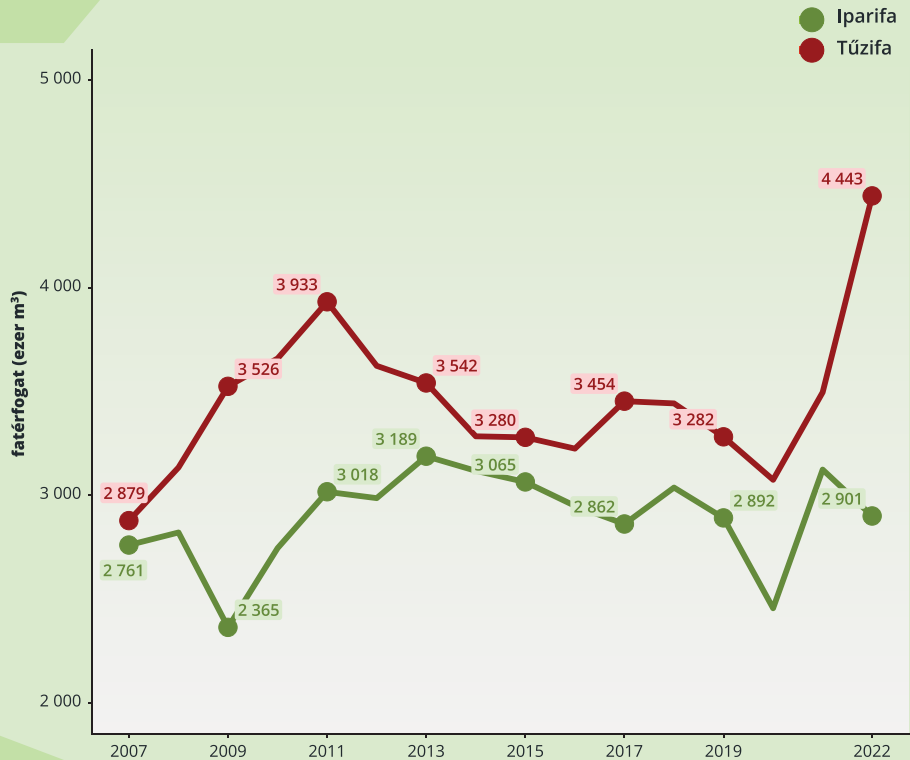
Egyéb

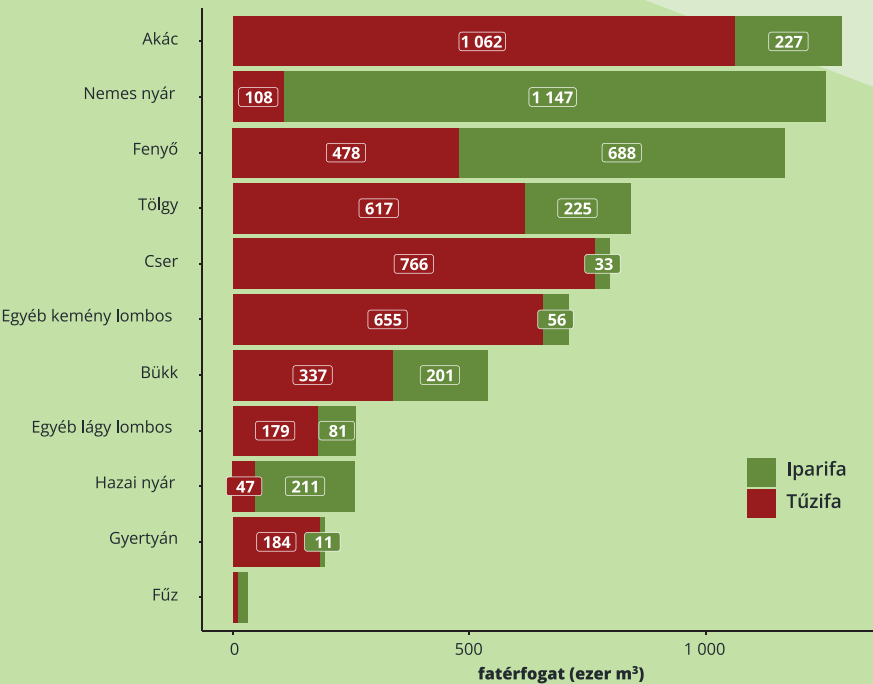
Nettó fakitermelés

Tűzifa-iparifa idősor

Az energiaválság következtében, a lakossági tűzifaprogram megvalósítása érdekében tűzifatermelésünk a sokéves átlagot jócskán meghaladta, a két évvel ezelőttihez képest csaknem másfélszeresére emelkedett, ami miatt a faipari célú termelést visszafogtuk.

Tűzifaarány fajtáscsoportonként

Legfontosabb tűzifánk az akác, mely az összes tűzifatermelésünk közel egynegyedét teszi ki. Iparifaként főként a nemes nyarat és a fenyőt hasznosítják, melyeket a lakosság tűzifaként nem is szeret hasznosítani.

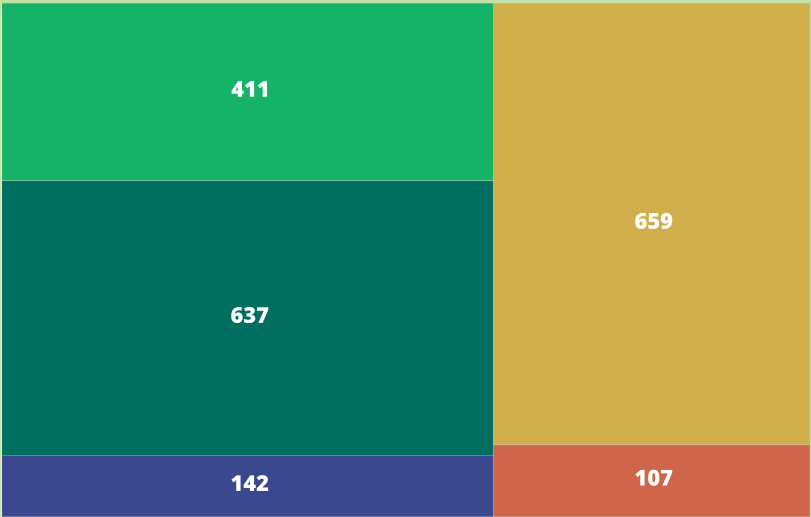
Természetesség

Erdeink természetességi állapota

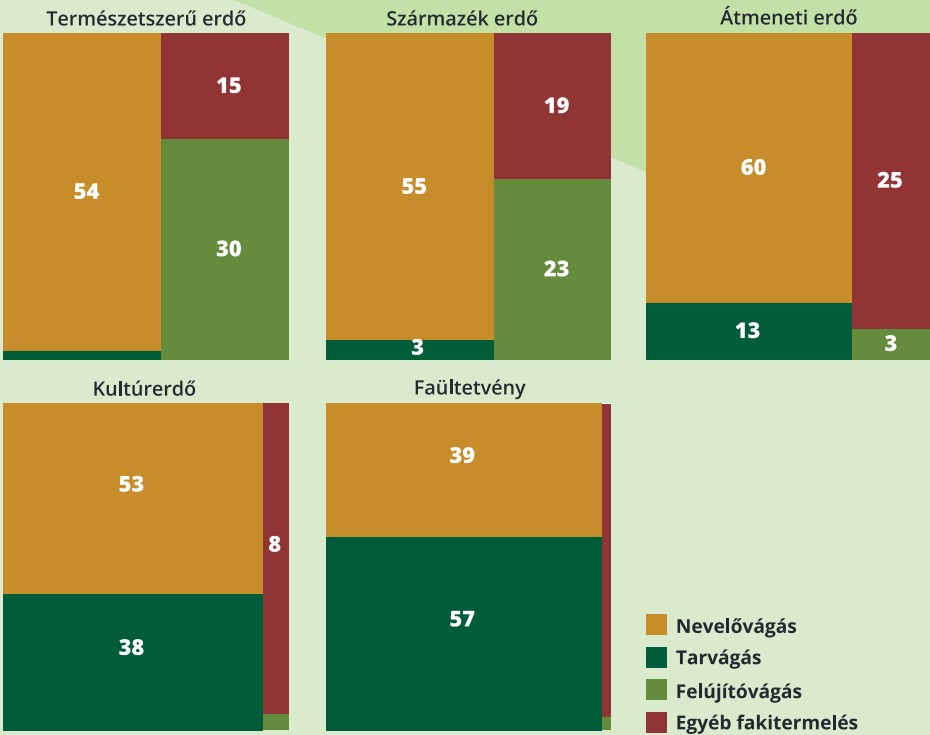
Az erdőgazdálkodást a természetességi állapotra vonatkozó alapelvárás szerint kell végezni, az erdők természetessége a hatályos jogszabályok szerint nem csökkenhet.

A grafikonon a téglalapok mérete területarányos. A statisztikák ezer hektárban kifejezve mutatják az adott természetességi állapotú erdők területét. A „természetes erdő” természetességi állapothoz tartozó 2022. évi terület 347 hektár, mely az ábrán nincs megjelenítve.

- Természszerű erdő
- Származék erdő
- Átmeneti erdő
- Kultúrerdő
- Faültetvény

Fahasználati módok területaránya különböző természetességi állapotú erdőkben

Átmeneti erdőnél jobb természetességi állapotú erdőkben tarvágás csak elvétve fordul elő, elsősorban egészségügyi okokból, vagy szerkezetátalakítási céllal (fafajcsere), illetve vannak olyan őshonos fafajaink, amelyek esetén az erdőfelújítás még a természetvédelmi kezelés részeként is kisebb területű tarvágásokkal, legtöbbször sarjztatással történik (égeresek, hazai nyárasok, fűzesek erdőfelújítása).

A számok az adott fahasználati móddal érintett terület arányát mutatják az összes, fakitermeléssel érintett területhez viszonyítva. Nevelővágás alatt a tisztítást és a gyérítéseket értjük; a felújítóvágásba a fokozatos felújítóvágáson kívül a szálalóvágást soroltuk.

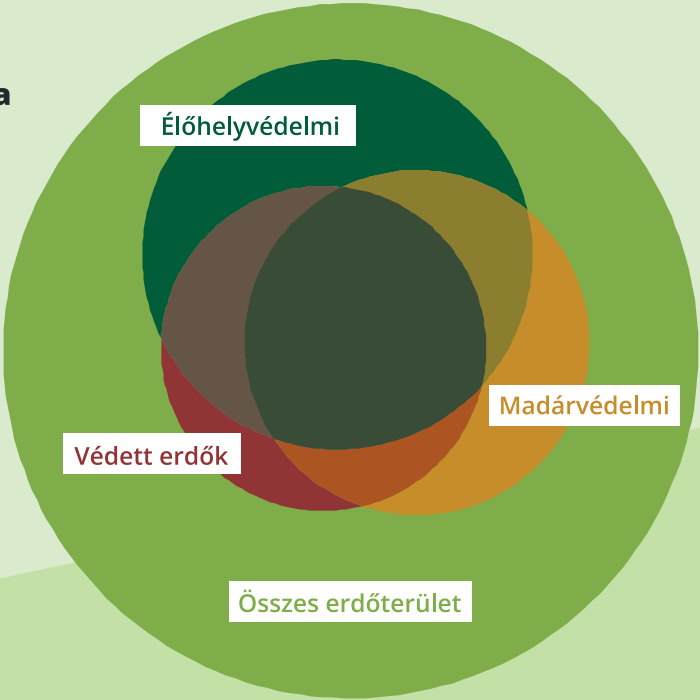

Természetvédelem

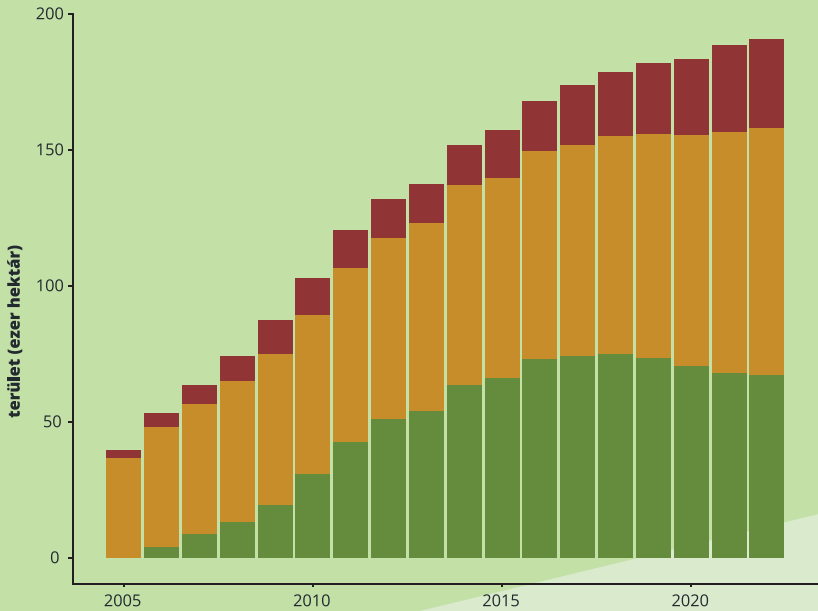
Védett és Natura 2000 területek megoszlása

Magyarországon az erdők 22 %-a védett természeti területen található, 40 %-a a Natura 2000 hálózat része.

Védettség	Natura 2000 területtípus	Terület (ha)
Védett	Élőhelyvédelmi terület	96 100
	Madárvédelmi terület	55 317
	Madár- és élőhelyvédelmi terület	265 104
	Nem Natura 2000 terület	43 288
Nem védett	Élőhelyvédelmi terület	215 550
	Madárvédelmi terület	119 419
	Madár- és élőhelyvédelmi terület	82 236
	Nem Natura 2000 terület	1 195 171

Nem vágásos üzem módú erdők területének változása

A természetes folyamatokat követő, ökológiai is értékesebb erdőszerkezet kialakulását eredményező, nem vágásos üzem móddal kezelt erdők összes területe abszolút értékben és az összes erdőrészelhez viszonyított arány alapján is évről-évre nő: 2005 és 2022 között közel 40 ezer hektárról több mint 190 ezer hektárra, 2 %-ról közel 10 %-ra. Az örökerdő és az átmeneti üzem mód esetében a gazdálkodást megfelelő kezelési tervek szerint lehet végezni.

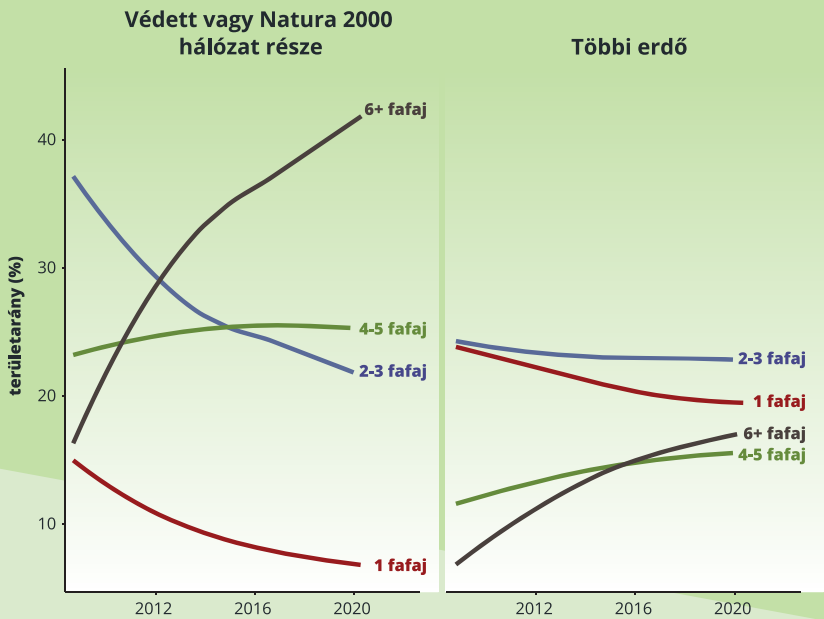
- Örökerdő (száraló)
- Faanyagtermelést nem szolgáló
- Átmeneti

Fafajgazdagság, erdőtelepítés

Különböző fafajgazdagságú erdők térfoglalása

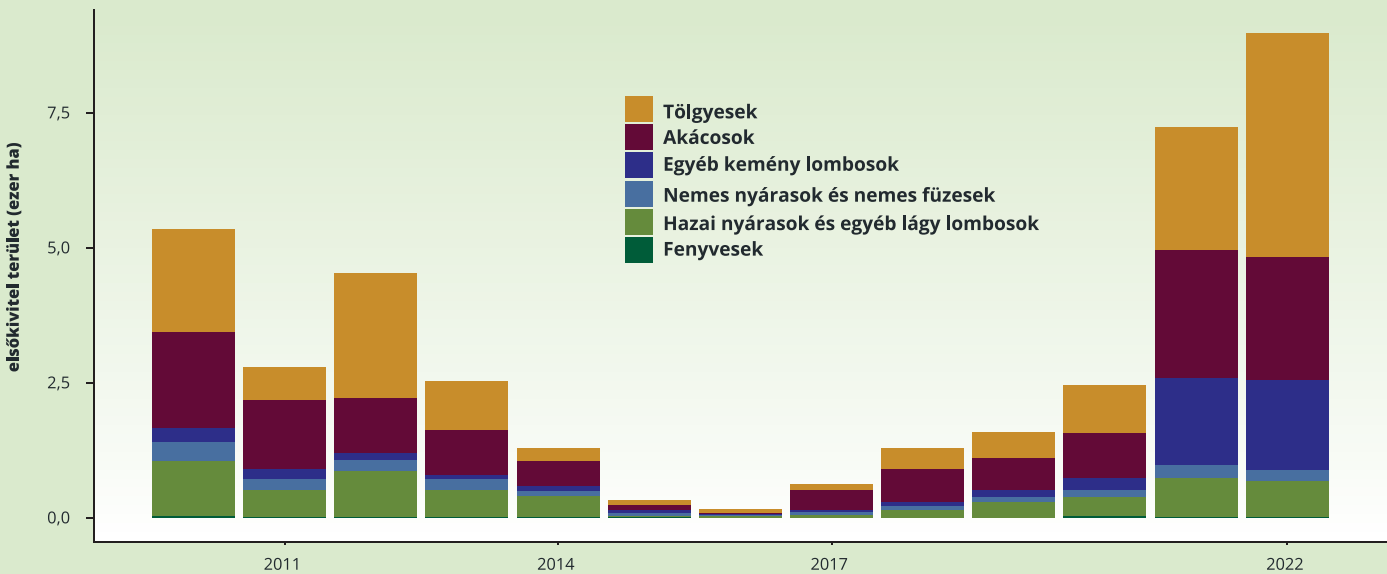
A természetközeli erdőgazdálkodás erdeink őshonos fafajokban gazdagodását idézi elő, különösen védett, ill. Natura 2000 hálózathoz tartozó területek esetében.

A fafajgazdagság csak az őshonos fafajokra vonatkozik!

Erdőtelepítés első kivitel terület időszora

Az erdőtelepítési aktivitás a 2016. évi mélypontot követően jelentősen emelkedett, 2022-ben elérte a 9 ezer hektárt.

Intézményrendszer

AZ ERDÉSZETI IGAZGATÁS INTÉZMÉNYRENDSZERE			
Miniszterelnökség	Vármegyei Kormányhivatal (10)	Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály (1), Agrárügyi Főosztályok (9)	Erdészeti Osztályok (7)
			Erdőfelügyeleti Osztályok (2)
			Erdészeti és Földművelésügyi Osztály (1)
Agrárminisztérium	Erdőkért és Földügyekért Felelős Államtitkárság erdészeti és vadgazdálkodási részlegei	Erdészeti Fejlesztéspolitikai és Innovációs Főosztály	Erdészeti Igazgatási Osztály
			Faipari Osztály
		Erdőgazdálkodási Főosztály	Erdőgazdálkodási és Támogatási Osztály
			Vadgazdálkodási Szabályozási és Igazgatási Osztály
	Nemzeti Földügyi Központ	Vadgazdálkodási Főosztály	Tájéegységi Vadgazdálkodási Osztály
			Rendszerüzemeltetési és Fejlesztési Osztály
		Erdészeti Főosztály	Erdőrendezési és Erdővédelmi Osztály
			Erdőtervezési Osztályok (6)
	Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	Kiemelt Ügyek Igazgatósága	EUTR Felügyeleti Osztály
			EUTR Hatósági és Nyilvántartási Osztály

Erdőtérkép

A naponta frissülő interaktív Erdőtérképen az erdőrészlet legfontosabb adatai láthatók. Az erdőtervezési tervjavaslatok külön rétegben megjeleníthetők. A térképen egyedi alakzatok rajzolhatók, melyek le is tölthetők. Tájékozódáshoz, konvertáláshoz többféle térképi állomány feltöltése is lehetséges.

<https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>

A Nemzeti Földügyi Központ Erdőtervezési Osztályai

